

ДЕМУЦЬКИЙ Данило Порфирівич (04(16). 07. 1893, с. Охматів, нині Жашків. р-ну Черкас. обл. — 07. 05. 1954, Київ) — кінооператор, майстер художньої фотографії. Син [П. Демуцького](#). Заслужений діяч мистецтв Узб. РСР (1944) та УРСР (1954). Закін. юрид. факультет Університету св. Володимира у Києві (1917). Член Київ. товариства фотоаматорів «Дагер» (від 1912), учасник його виставок (6 робіт експонувалися 1916), а також Всерос. виставки у Києві 1913 (4 роботи), виставки Одес. фотогр. товариства 1916 (8 робіт); відзнач. золотою медаллю Міжнар. виставки ужитк. мистецтв у Парижі (1925). У 1921–25 — зав. фотолаб. при Музеї антропології та етнографії ВУАН, Всеукр. істор. музею і театру «Березіль». 1925–29 — на Одес., від 1929 — на Київ. кінофабриці (згодом кіностудія худож. фільмів). У співпраці з реж. О. Довженком зняв стрічки «Вася-реформатор», «Ягідка кохання» (обидві — співавт.,

1926), «Арсенал» (1929), «Земля» (1930), «Іван» (співавт., 1932); з ін. реж. — «Два дні», «Свіжий вітер» (обидві — 1927), «Людина з лісу» (1928; усі — реж. Г. Стабовий), «Примха Катерини II» (співавт., 1928), «Мертва петля» (співавт., 1929), «Тобі дарую» (співавт., 1930), «Фата моргана» (співавт., 1931). 19 жовтня 1934 заарешт. за звинуваченням у зв'язках з емігрант. організаціями білогвардійців, вимушений виїхати з Києва. Від січня 1938 до червня 1939 — знову під слідством. Упродовж 1935–37 і 1941–48 на Ташкент. студії кінохроніки і худож. фільмів зняв стрічки «Насреддін у Бухарі» (1943, реж. Я. Протазанов), «Тахір і Зухра» (1945), «Пригоди Насреддіна» (1947; обидві — реж. Н. Ганієв). Зняв також фільми «Роки молодії» (1942, реж. Г. Грічер-Черіковер), «Подвиг розвідника» (1947, реж. Б. Барнет), «У мирні дні» (1950, реж. В. Браун; премія 6-го Мкф у Карлових Варах, Чехословаччина, 1951), «Тарас Шевченко» (співавт., 1951, реж. І. Савченко; Сталін. премія, 1952), «Калиновий гай» (співавт., 1953, реж. Т. Левчук). Один із засн. поет. образ. кіно. Вдало використовував світлотіньові контрасти у вираженні характеру подій фільмів.

Основні твори

фотопортрети – М. Заньковецької, І. Мар'яненка, Леся Курбаса, М. Крушельницького.

Рекомендована література

1. Кохно Л. І. Данило Порфирівич Демуцький. К., 1965;
2. Десять операторских биографий. Вып. 1. Москва, 1978.

[В. Т. Поліщук](#)

Бібліографічний опис:

Демуцький Данило Порфирівич / В. Т. Поліщук // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-21489>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).